

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12.02.2016
Sayı : 660

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılınması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 25.01.2016

Selin Sayek Böke
İzmir Milletvekili
SWAN

Melike BASMACI
Denizli Milletvekili

Nurhayat Altın Karşıoğlu
Bursa Mu
Halk

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili

Feyza Altın

Altın

Elif Derya Tarkan
Aşağı

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	04 Mart 2016		E.No: 2/843	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
Özgü	Ş.	K.T.	Ab.	Kurt
TBMM BAŞKANI	Öz			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
12 Şubat 2016
Nuntara:

TBMM GENEL EVRAK
12 Şubat 2016
No: 26860

GENEL GEREKÇE

Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten Başlangıç kısmında "Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu..." belirtilmekte; Cumhuriyetin niteliklerini gösteren Anayasanın 2 nci maddesinde ise Türkiye Cumhuriyetinin "toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı sosyal bir hukuk devleti" olduğu vurgulanmaktadır.

Bu bakımdan 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanun sosyal bir hukuk devletinin gereklerini yerine getirmek açısından büyük önem taşımaktadır.

Terör eylemleri ile terörle mücadele sırasında zarar görerek mağduriyet yaşayan yurttaşlarımız, toplumun bir ferdi olarak zarar görmektedirler.

5233 sayılı Kanunun doğru ve eksiksiz uygulanması devleti ve yurttaşları hedef alan fiillerden zarar görenlerin, zararlarının paylaşılması ve toplumun diğer kesimleri ile güven bağlarının sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bireylere verilen zararlar, ister terör örgütlerinin eylemlerinden ister terörle mücadele sırasında devletçe alınan tedbirlerden kaynaklanmış olsun, bu zararların 5233 sayılı Kanun kapsamında eksiksiz ve tatmin edici biçimde karşılanması, vatandaşın devlete olan güvenini artıracak, vatandaş devlet kaynaşmasını yeniden sağlayacaktır.

5233 sayılı yasa doğru uygulandığında zedelenen toplumsal barışa büyük katkıda bulunacaktır.

Ne var ki, Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "terör eylemleri" ve "terörle mücadele" ifadeleri, Türkiye'de geçmişte yaşanan olayları, bu olaylar neticesinde doğan ortamı ve bu ortamdan kaynaklanan zararları tam olarak ifade edememektedir.

Yasa daha "Amaç" kenar başlığıyla toplumsal uzlaşmayı sağlamaktan uzaktır. Zira "Amaç" kenar başlığında meydana gelen zararların sadece maddi olarak karşılanması önerilmekte, mağdurların manevi kayıplarının karşılanmasına ilişkin bir hüküm içermemektedir.

Oysa özellikle Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgesinde yeniden başlayan çatışmalar ve uygulanan sokağa çıkma yasakları terör ve terörle mücadele faaliyetlerinin kurbanı olan sivil halkımızın maddi kayıpların yanı sıra manevi kayıplar yaşamasına da sebep olmaktadır.

İşbu Kanun teklifiyle 5233 sayılı yasanın sosyal barışa hizmet edecek ve mağdurların maddi ve manevi zararlarını bütünüyle karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Mevcut düzenleme yasadan faydalanabilmek için doğrudan zararı öngörmektedir. 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanunun 1 inci maddesinde yapılan değişiklik ile doğrudan bir illiyet bağı olmadığı halde çatışma ve güvensizlik ortamından zarar gören üçüncü kişilere de hak talebi sağlamakta ayrıca, maddi zararın yanı sıra manevi zararların da karşılanacağını hüküm altına almaktadır.

MADDE 2-- Mevcut düzenlemede terör sebebiyle veya terörle mücadele sırasında zarara uğrayan kişilerden söz edilmektedir Oysa ki, terörün doğrudan muhatabı olmayan ancak terör, çatışma ve güvensizlik ortamının nedeniyle zarar gören yurttaşlarımız bu kanun kapsamında değerlendirilmemektedirler. Başka bir deyişle, terör ve çatışma ortamından etkilenecek göç etmek zorunda kalan yurttaşlarımız bu kanunla tanınan haklardan yararlanamamaktadırlar. Bu düzenleme yapılmadığı takdirde, bu yasa sınırlı bir uygulama alanı ile karşılaşacak, mağduriyetler giderilemeyecektir.

Yapılan düzenleme ile çatışma ve güvensizlik ortamından doğacak zararların da yasa kapsamına alınması öngörülmektedir. Ayrıca maddi tazminat hakkı yanı sıra manevi tazminat hakkı sağlanması da amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Mevcut düzenlemede Zarar Tespit Komisyonları, Vali veya yardımcısının başkanlığında, yine vali tarafından tayin edilen kamu görevlileri ile bir baro yetkilisinden oluşmakta, böylece Kamu vesayetinde oluşturulan komisyonların, objektif ve tarafsız bir şekilde görev yapmasının şartları ortadan kalkmaktadır. Çok sayıda dosyanın da bu yüzden reddedildiği bilinmektedir. Hukuk devleti, vatandaşlarını dava açmaya zorlayan devlet değildir.

Söz konusu maddeyle yapılan düzenlemeyle komisyonların kamu vesayetinden çıkartılarak, sivil toplum örgütleri ile muhtarların da sürece katılmasıyla birlikte şeffaflaştırılması ve demokratikleştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4 – Bu madde yürürlük maddesidir.

MADDE 5– Bu madde yürütme maddesidir.

**5233 SAYILI TERÖR VE TERÖRLE MÜCADELEDEN DOĞAN ZARARLARIN
KARŞILANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“**MADDE 1** - Bu kanunun amacı, terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler veya bu koşullarda oluşan çatışma veya güvensizlik ortamından kaynaklanan nedenlerle maddî ve manevî zarara uğrayan özel veya tüzelkişilerin, bu zararlarının karşılanması, mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.”

MADDE 2 – 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kanun, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya bu koşullarda oluşan çatışma veya güvensizlik ortamından kaynaklanan nedenlerle veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzelkişilerinin maddî ve manevî zararlarının sulhen karşılanması hakkındaki esas ve usullere ilişkin hükümleri kapsar.”

MADDE 3 – 5233 Sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanunun 4 üncü maddesinin 2 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Komisyon bir başkan ve 12 üyeden oluşur. Valinin görevlendireceği Vali yardımcısı komisyonun başkanı; *çevre ve şehircilik, gıda, tarım ve hayvancılık, maliye, sağlık, bilim, sanayi ve teknoloji, aile ve sosyal politikalar* konularında uzman birer kamu görevlisi ve baro yönetim kurulunca baroya kayıtlı olanlar arasından görevlendirilecek bir *avukat*; yönetim kurulları tarafından tespit edilmek kaydıyla *ticaret ve sanayi odası, mühendis ve mimarlar odası, ziraat odası, esnaf ve sanatkârlar odası* temsilcileri ile muhtarlar arasından seçilecek bir *muhtardan* oluşur. İş yoğunluğuna göre aynı ilde birden fazla komisyon oluşturulabilir.”

MADDE 4 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu kanun hükümleri Bakanlar Kurulu tarafından yürütülür.

